

Judith Shklar en Miranda Fricker 'Over alledaagse ondeugden'

Cursus Z-07

Docent

Mw. drs. Els Jepkes, filosoof

Cursusvorm

4 colleges

Data

Donderdag 4, 11, 18 en 25 juni 2009

Tijd

13.15 - 15.00 uur

Cursusprijs

€ 80,00 excl. cursusmateriaal

Cursusmateriaal

Kleine syllabus

Uiterste inschrijfdatum

21 mei 2009

Bijzonderheden

Maximaal 20 deelnemers, plaatsing op volgorde van aanmelding

Waarom zouden we aandacht schenken aan ondeugden- dat wat we moeten laten? Ligt het niet meer voor de hand om ons te richten op deugden- dat wat we moeten doen? Is het niet belangrijker dat we ons afvragen wat rechtvaardigheid is, dan ons te richten op de schade die onrechtvaardigheid aanricht?

De filosofes Judith Shklar en Miranda Fricker geven belangrijke argumenten om wél uit te gaan van onrechtvaardigheid. Het vermijden van het kwaad is een beter uitgangspunt dan het streven naar het goede. We kunnen dan een beter antwoord formuleren op de vraag waarom het sociale leven soms zo verschrikkelijk is. Misschien kunnen we dan ook een beter antwoord formuleren op de vraag wat het verschil is tussen een ramp, het noodlot en onrechtvaardigheid. Een ander of beter antwoord op de vraag wanneer het noodlot overgaat in onrechtvaardigheid, een beter antwoord op de verantwoordelijkheden die dan in het geding zijn.

Ondeugden spelen als "Ordinary vices" een grotere rol in ons leven dan we meestal denken. Een herwaardering van onze waarden is daarom zo belangrijk. Een herwaardering waarmee we een rangorde aanbrengen in ondeugden. Voor wreedheid bijvoorbeeld kan geen enkele rechtvaardiging worden gegeven, het is de grootste ondeugd. Maar andere ondeugden krijgen hiermee een andere plaats en een onverwachte rol. Misanthropie (mensenhaat) kan worden ingezet ten gunste van een humane politiek: we kunnen constitutionele democratie zien als een beteelde misanthropie, waarin wetten ons beschermen tegen agressie.

Voor Judith Shklar is het doel van een politieke theorie het meer coherent maken van onze gesprekken. Miranda Fricker sluit hierbij aan. Er is veel menselijks dat niet in rechten of regels kan worden vormgegeven, maar dat wél kan worden verhelderd door te analyseren wat er in gesprekken tussen mensen aan de orde is. Waarom vertrouwen we de ene spreker wel en de andere niet? Kunnen we spreken van getuigenisrechtvaardigheid, wanneer we ons met terugwerkende kracht realiseren welke vooroordelen in ons luisteren aan de orde waren? Of van hermeneutische onrechtvaardigheid, wanneer er geen begrippen voorhanden zijn om ervaringen vorm te geven en daarmee bepaalde groepen worden buitengesloten in het proces van betekenisgeving?

Het antwoord van Fricker hierop is bevestigend - het gaat hier om alledaagse ondeugden. Haar antwoord resulteert in een pleidooi voor twee nieuwe deugden: getuigenisrechtvaardigheid en hermeneutische rechtvaardigheid.

De colleges zullen gebaseerd zijn op :

J. Shklar, *Ordinary Vices*. Cambridge Mass./London 1984

M. Fricker *Epistemic Injustice. Power & the ethics of knowing*. Oxford. 2007

Van deze boeken bestaat nog geen Nederlandse vertaling

